

Magyar tudományos portálok összehasonlítása (origo, MTA-honlap, Mindentudás Egyeteme)

/Innováció és kommunikáció, második félév/

Készítette: Bakos Tímea Orsolya
Évfolyam: környezettudomány II.
Dátum: 2007. 07. 13

A **portál** fogalmát nehéz pontosan meghatározni (pillanatnyilag a Wikipédiában sem szerepel pontos definíció), talán érdekesebb több mondatos körülírással kifejteni a szó pontos tartalmát.

Eredetileg internetes kiindulópontot jelentett (erre utal az elnevezés is), amely egy olyan honlapot feltételezett, mely tartalmazta a legfrissebb információkat, néhány szolgáltatást, illetve a továbblépés lehetőségét egyéb oldalakra. A mai portálok jelentősége ezen funkciókon már igencsak túlmutat, talán kimondható, hogy egy igazán jó portál egyenesen nélkülözhetetlen eleme lett az internet világának.

A portálok általánosan a gyakorlott böngészők számára egy bázist, „pihenő szigetet” jelentenek, a hosszabb-rövidebb ideig tartó szörfölések között ugyanis nagyszerű lehetőséget nyújtanak egy kis lazításra, „szusszanásra”, körültekintésre, esetleg egy kis elkalandozásra is. Használatuk valóban több szempontból is pihentetőbb, megfigyelhető, hogy míg a klasszikus értelemben vett szörfölés alatt gyakran, akár fél- vagy egypercenként, vad klikkellgetések közepette váltogatjuk az internet site-okat, addig egy jó portálhoz érkezve sokszor órákon át is egy helyben maradunk.

Az a jó portál, amely egyidejűleg sok és többretű alapinformációt közöl (újdonságok, lényeg), emellett a jobban elmélyedni vágyóknak aktuális linkekkel biztosítja a továbbolvasás lehetőségét. Nagyon lényeges, hogy az itt megadott link tartalma friss, releváns, és hiteles legyen, nem kis probléma ugyanis, hogy az interneten megtalálható információhalmaz bővülése mellett a felesleges, elavult, vagy egyszerűen rossz információk szaporodása, sokszorozódása is együtt járt. Így ma már sokkal nehezebb - sőt, néha teljességgel reménytelen- egy bizonyos témában a legjobb oldalt megtalálni, mint akár néhány évvel ezelőtt. Ezért van szükség jól szerkesztett, minőségi portálokra, hogy kiegészítse a felhasználót e bőség okozta zavarból, vagyis nyújtson egy potenciális kapaszkodót a jelen levő információáradatban. (Ez magában foglalja az információ rendszerezését, szelektálását, illetve annak biztosítását, hogy az ismertetés teljes mértékben hiteles és releváns.)

A mai modern portálok tehát egyidejű és széleskörű, integrált szolgáltatásokat nyújtanak, ezzel hosszabb távon is segítik az internetezést, és nagyobb eséllyel képesek kielégíteni a kereső „szükségleteit”.

A fenti alapvető követelményeknek mindhárom vizsgált portál megfelel.

Az origo. hu portál

Az origo portált, 1998 decemberében a MATÁV indította útjának. Bár az elején nem úgy indult, pár hónap után nagyot robbantott és mára - pár nagy volumenű befektetést bevállalva - a magyar portálok egyik legnépszerűbbikévé fejlődött.

Az origo.hu egy úgynevezett **általános célú portál** ellentétben az egyetlen témakörrel foglalkozó vertikális portálokkal. A magyar portálok közül ő rendelkezik a legkiterjedtebb és legátfogóbb oldalstruktúrával. Sok rovat és számtalan alrovat foglalkozik a különböző témakörökkel, melyek gyakorlatilag mindenféle eshetőséget átfognak. Esetleg azoknak lehet némi ellenvetésük, akik nem kedvelik a másodpercenként változó, mozgó reklámokat, melyek praktikusán minden cikk szövege közé beékelődnek, és fáradhatatlanul árasztják villogó, néha meglehetősen zavaró információtartalmukat, erre ugyanis bőven akad példa a portálhoz tartozó lapokon.

A portál előnye viszont, hogy az oldalról közvetlenül elérhető az ingyenes és legtöbbször által használt **freemail levelezőrendszer** (mj.: a freemail a legnépszerűbb hazai ingyenes e-mailszolgáltatás, jelenleg több mint *150 ezer* felhasználója van), az egyre népszerűbb **iwiv**, illetve a mostanra befutott **videa** (videók megosztására szolgáló honlap), ezenkívül a **google kereső**, amely pillanatnyilag a leggyakrabban használt internetes kereső. Szintén csak egy kattintás az aktuális **időjárás** megtekintése, állandó információval a hőmérsékletről, fronthatásról, légnyomásról, felhőzetéről. (Megjegyzendő, hogy ezen témakörön belül a *klímaváltozás* „fűl” is állandósult, mely alatt időszerű adatok és értékes cikkek adnak felvilágosítást Földünk talán legsúlyosabb és legaktuálisabb problémájáról.)

Az origo-n található cikkek közt sok a böngészők által feltöltött anyag, a megjelenésen kívül ez is jellegzetességet, stílust ad lapnak, mely szintén megkülönbözteti egyéb portáloktól.

A főoldal (csakúgy, mint a belső lapok) kompakt hatást kelt, a tartalom középre rendezett, áttekinthető, képekkel prezentált, logikusan felépített. A kezdőlapon minden rovatot és témakört elérhetünk. A csoportosítás kiválóan megszerkesztett, adott témában minden odatarozó ill. valamilyen úton kapcsolódó aktuális link fel van tüntetve, ezáltal megteremtve a szélesebb spektrumú tájékozódás lehetőségét. A honlapon megtalálható témák:

- **Rovatok** (ezen belül: Itthon, Nagyvilág, Üzleti Negyed, Sport, Időjárás, Autó) **Tudomány** (Filmklub, Techbázis, Zene, Tévé, Babázó, Női lapozgató, Otthon-design, Egészség, Programajánló, Szex, Forma-1.)
- **Kereskedelem** (Apróhirdetés, Napi Diszkont, Online vásárlás, Utazás)

- **Pénzügyi szolgáltatások** (Biztosítás, Klikkbank, Lakáskassza)
- **Szórakozás** (G-Portál, Horoszkóp, Játékterem, Kvízpart, Téka, Zeneáruház)
- **Hasznos** (Állás, love.origo.hu, Szoftverbázis, Sztaki szótár, Térkép, Tudakozó)

A felsorolásból kiderül, hogy a portál minden korosztálynak szól, és gyakorlatilag bármilyen általános kérdésben eligazítja a keresőt (**általános célú portál**), jó kiindulási alap bármely témában felmerülő probléma megoldására, legyen az a mindennapok bonyodalma, egyszerű unaloműzés, esti programkeresés, álláskeresés, vagy akár egy bizonyos szintig tudományos igényű információkeresés is. Mindezek együttesen hozzájárulnak, hogy az origo.hu-t nagyon sokan választják kezdőlapnak. Akik viszont komolyabb stílust és mélyebben tudományos szempontú irományokat keresnek, továbbá a „hírek” fogalmába nem feltétlenül értik bele a sztárok legfrissebb szerelmi kalandjait, azoknak ajánlott a további tudományosabb portálok közül választani.

Az mta. hu portál

A Magyar Tudományos Akadémiáról

„A **Magyar Tudományos Akadémia (MTA)** önkormányzattal és nyilvántartott tagsággal rendelkező szervezet (közttestület), amelynek fő feladata a tudomány művelése, a tudomány eredményeinek terjesztése, a kutatások támogatása, a magyar tudomány képviselése.”

Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/MTA>

Létrejöttének kezdete 1825. november 3-ára - pozsonyi országgyűlés időpontjára - tehető, amikor is reformkorunk egyik legnagyobb alakja, gróf Széchenyi István felajánlotta birtokainak egyévi jövedelmét (60 ezer forintot) egy „*Tudós Társaság*” létrehozására.

Két évvel később, 1827-ben megtörtént az alapítás törvénybe iktatása, de tényleges működésének kezdetét 1830-tól számoljuk, miután az uralkodó hivatalosan elfogadta az intézmény alapszabályait. Azóta - folyamatos változtatások, bővítések mellett – híven szolgálja nemes vállalásait, legfőképpen a tudomány mindenkori terjesztését, és nem utolsósorban nemzeti tudományunk képviselését.

Az MTA portálja tükrözi az intézmény tekintélyét, a látogatót klasszikus, a szemnek pihentető megjelenés fogadja: feltűnésektől mentes színvilág, egységes háttér, rendezett sorok.

Az MTA honlapja **szakportál**, tudósokhoz illetve a tudomány iránt magasabb szinteken érdeklődőkhöz szól elsősorban. Vertikális portál, amely azt jelenti, hogy nem célja minden általános tárgykörben információt közölni, kevesebb témát érint (főként tudományos jellegű illetve az intézményhez kapcsolódó témaköröket), de azokat mélységükben dolgozza fel.

A kezdőlap közepén két címszó található: **Aktuális, A tudomány világából**, illetve az oldal alján: **Sajtószemle**. A címszavak alatt linkek sorozata található (egy-két képpel megtűzdelve), melyekre rákattintva a teljes cikk tartalma megtekinthető, általánosan lehetőség van az adott eseményhez kapcsolódó fényképek, ábrák szemrevételére is, illetve a cikkek végén további linkek állnak rendelkezésre a mélyebben érdeklődőknek. A honlapon megtalálható témák, a teljesség igénye nélkül:

- **Hírek**
- **Tudománypolitika- Reform**
- **Hírlevelek**
- **Az MTA tagjai**
- **Az MTA felépítése**
- **Tudományos osztályok**
- **Az MTA kutatóhálózata**
- *Akadémiai Klub*
- *Akadémiai Könyvtár*
(Az ország egyik legnagyobb tudományos szakkönyvtára.)
- *Mindentudás Egyeteme*
(Lsd. lennebb)
- *A magyar tudomány ünnepe*

Látható, hogy a portál átjárást biztosít egyéb önálló, de témában kapcsolódó ill. rokon oldalakra, inspirálva az olvasót alaposabb, összetettebb ismeretszerzéshez.

Az oldal tetején praktikusán kiemelve három címszó található: **Elérhetőségek, Keresés, Oldaltérkép**.

Elérhetőségek alatt közvetlen információkat találunk az intézmény egyes adatairól (címek, telefonszám, e-mail cím).

Kereséssel egy-egy szóra, vagy akár nevekre is rákereshetünk a portálon belül.

Az oldaltérképet használva sokkal áttekinthetőbb lesz a honlap tematikája, a funkció vázaltszerűen kivetíti a portál teljes tartalmát, ezáltal folyamatosan figyelemmel kísérhetjük „útvonalunkat”, ezáltal nem tévedünk el olyan könnyen.

Zavaró reklámparádénak nyoma sehol sincsen a portálon belül.

Az mindentudas. hu portál

A Mindentudás Egyeteméről

2002. szeptember 16-án indult útjára a hazai tudományos ismeretterjesztés talán legmerészebb és legnagyobb visszhangot keltő vállalkozása: a Mindentudás Egyeteme, a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Telekom egyedülálló, példaértékű összefogásának gyümölcseként. Heti rendszerességgel a magyar tudomány legnagyobb képviselői tartják meg előadásukat a különböző tudományterületek legközérdekűbb és legérdekesebb kérdéseiről. (Az ötletet Yves Michaud francia műörténész és médiakutató és az általa létrehozott program adta, amely a legkorszerűbb tudást a legkorszerűbb információs és kommunikációs technológiákkal kötötte össze). „A nagy sikerű francia vállalkozás a modern nyugati tudományosság első univerzális igényű összefoglalásához, a felvilágosodás-kori francia Nagy Enciklopédiához kapcsolódott: hogyan lehetne áttekinteni és az érdeklődő közönség számára is hozzáférhetővé tenni korunk legmagasabb szintű tudományos ismereteit, a kortárs tudomány legfőbb dilemmáit?”

A mindentudas.hu kezdő oldalán az „info” menüpontban a következő található:

„Weboldalunk arra szolgál, hogy Ön időben értesülhessen az előadások témájáról, és számítógépén nyugodtan végigtanulmányozhassa minden előadás mikrosite-ját (a webre szerkesztett szöveget, az illusztrációkat és kiegészítő anyagokat, a helyszínen készült teljes videofelvételt) - amely az élő programmal egyidőben jelenik meg a honlapon. Valamennyi előadót önálló oldalon mutatunk be, tudományos pályafutásától publikációin át akár a személyes vonatkozásokig. Az előadás helyszínén összegyűjtjük az élőben fel nem tett

kérdéseket, amelyek szintén felkerülnek a honlapra. Az olvasónak módja van arra, hogy a fórumban hozzászóljon az egyes témákkal kapcsolatban nyitott és szakmailag moderált topicokhoz, melyeket az előadók is figyelemmel kísérnek. Az elhangzott előadások teljes anyaga egy gyűjtőoldalról bármikor elérhető. A honlap emellett friss tudósításokat, tudományos híreket, könyv-, program- és műsorajánlókat is kínál.

Az olvasók játszhatnak is: minden előadás után tesztelhetik tudásukat és egy-egy szemeszter végén "bizonyítványt" kaphatnak. A tesztek folyamatosan, utólag is kitölthetők és a bizonyítványokat a később bekapcsolódók is megszerezhetik."

Forrás: <http://www.mindentudas.hu/mindentudasegyeteme/20030213mitkell.html>

Tehát ez a weboldal az ismert tudományos tv-műsor megszervezésére, népszerűsítésére jött létre. Azóta persze funkciója sokrétűen kibővült, és egy remek internetes portállá nőtte ki magát.

A kezdőoldal két részre osztott, a baloldalon található a szokásos témakörök, középen illetve az oldal többi részén meg a kifejtett szövegeknek jut hely. Témakörök:

- **Előadások**
- **Magazin**
- **Naptár**
- **Klubnapár**
- **Tesztek**
- **E-learning**
- **Info**

Alatta az **origo hírei**, alatta **Konferenciák, Találkozók** címszavak, legalul **Pályázati határidők** alatt különböző linkek. Jobb oldalon **Teszt, Fórum, Chat**.

A mindentudas.hu talán átmenet a két fent vázolt portál között, mivel elsősorban vertikális szakportál, de célszemélyként mindenképp a fiatalságot illetve a kevésbé szakmabelieket is megjelöli. Külön érdekessége és értéke, hogy hallgatóit interaktivitásra sarkallja:

„A Mindentudás Egyeteme - bár nem része a "hivatalos" felsőoktatásnak -, mégsem pusztán előadássorozat. Azt szeretnénk, hogy "hallgatóink" aktívan bekapcsolódjanak a szellemi munkába: önállóan böngésszenek az oldalakon, vegyenek részt a vitákban és legyen módjuk arra is, hogy megszerzett tudásukat ellenőrizzék” (tesztekkel)

Forrás: <http://www.mindentudas.hu/tesztsorok/index.html>

Hasonlóságok/különbségek egy témában

Hírek - a hírek minőségéről

A legfontosabb ismérvei a jó hírnek: friss (aktuális), igaz, teljes (több nézőpontból előadott), sértetlen (első kézből származó; kizárható a hírtorzulás lehetősége), releváns.

Előjele szerint létezik jó hír és rossz hír. Kissé eltúlzott nézőpont szerint a jó hír az, ha nincs hír, hiszen minden hír a környezeti változások velejárója. Ezzel az állítással nem értek teljesen egyet, hiszen találkozhatunk olyan hírrel, amely számunkra éppen kedvező változtatásokról számol be. Manapság például a következő hírt meghallva véleményem szerint több országnyi ember lélegezne fel megkönnyebbülten: „Holnaptól véget ér a kánikulasorozat, nem lesz több hőségriadó, nyugodtan közlekedhetünk a déli órákban is, kellemes, napos idő várható, helyenként enyhe szellővel.” Úgy gondolom, ezt a hírt többen minősítenék általánosan egy *jó* hírnek.

Vannak álhírek és rémhírek, melyeknek szinonimájuk a **pletyka**. De vannak szándékosan terjesztett hamis hírek is, amelyek a véleményalakítás illetve változtatás legolcsóbb formái vagy nem erőszakos eszközei.

Nem számít hírnek a várható esemény bekövetkeztéről szóló megerősítés vagy tudósítás. A hír tehát összefügg egy esemény bekövetkezési valószínűségének mértékével.

Természetesen mindhárom portál hírei teljességgel *jó* híreket közölnek, különbséget esetenként a stílusban találhatunk, no meg vizsgálódhatunk *tudományosság* szempontjából is a portálok hírei között.

1) Origo (hírcentrum):

A hírcentrumban a teljesség igénye nélkül az alábbi állandósult csoportok szerepelnek (zárójelben a július 22-ei hozzátartozó cikkcímek)

- **Nap témája** (*A női táskák titkai*)
- **Legolvasottabb cikkünk** (*Mutáló Harry, borostás Billy és a többiek*)
- **Ajánlat** (*A tévékutyák nem harapnak*)
- **Itthon** (*Hatalmas lábakkal tapossuk ki a Föld szívét, Vízhiány van két abaúji településen, Belefulladás a Balatonba egy idős német férfi...*)

- **Nagyvilág** (*Bioüzemanyag és önzés sújtja az afrikai éhezőket, Kényszermunkások keresetét utasították el Strasbourgban, Tizenhat szaúdit telepítettek haza Guantánamóról, Izrael szabadon enged 250 palesztint...*)
- **Tudomány** (*Óriási tintahal teteme ért partot Tasmaniába, Olvadás Grönlandon- a hét műholdképe, Az Enceladus fékezi a Szaturnusz mágnessé terét, A kőröshegyi völgyhíd műszaki szemmel, Bámulatos képek egy teljesen ép mamutbíbíról*)

Jellemzés: keveredik a tudományos hírek a bulvárhírekkel, a címek mindenhol figyelemfelkeltőek, jellemzőek a „szemcsapdák”. A **Tudomány** rovatban ugyan hozzáértő cikkek tudósítanak, de sokkal fontosabb szempont a közérthetőség, mint a tudományosság. Általános, mindennapi tájékozódásra abszolút alkalmas.

2) MTA

MTA hírek

- **Szervezeti hírek** – Az intézmény üléseinek, rendezvényeinek hírei
(Megállapodás a kutatócsoportokról, Kihelyezett ülés, A Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya 2007. június 18-án tartja a következő ülését, Június 12-én ülésezik az MTA Biológiai Tudományok Osztálya)
- **Személyi hírek** – MTA tagjairól és az MTA-hoz közvetlenül kapcsolódó személyekről szóló cikkek gyűjteménye.
(Rajki Sándor akadémikus temetése, Régi-új vezetők, Elhunyt Pungor Ernő akadémikus, Magyar elnök az UAI élén)
- **Egyéb** – Általános hírek
(Negyven év után és tovább (Víg Tamás szobrászművész kiállítása), A Balaton állapota, Bolyai nap...)

A tudomány világából

(Alapkutatások az OTKA támogatásával, Pártos Ferenc az NKTH új elnöke, Kisebbségek nyelvei, Hírek a hetedik keretprogramról, Az anya szenvedélye - a gyermek szenvedése, Ingyenes honlapok a klímaváltozásról és az őssejtkutatásról)

Jellemzés: feltűnésektől mentes, komoly címek alatt kidolgozott, színvonalas munkákat találunk. A cikkek általános mérete több mint egy oldal, minőségileg megfelelnek egy – rövidített – tudományos munkának, helyenként diagramokat, táblázatokat, képeket, letölthető videókat (előadásokat) is felhasználva. Tudományosság szempontjából kifogástalan. A legtöbb ember számára viszont nem elégséges, ugyanakkor –esetenként- túl sok információtartalmú a mindennapi életben való tájékozódáshoz (nem erre találták ki).

3) Mindentudás egyeteme

A portálon elérhetőek az origo.hu fentebb vázolt mindennapi hírei. Emellett a kezőlapon található **Mindentudás Magazin** is lényegében híreket közöl.

Cikkcímek: *Változások a Mindentudás Egyetemén, Tudományos kaland mongóliában, Kevés az újkori világcsoda, Számítástudományi konferencia Budapesten, Dinónyomok a Bakonyban, Veszélyben a Galapagos-szigetek*

Jellemzés: a Magazinon belül megtalálható híreket talán a „népszerű-tudományos” szó párral tudnám jellemezni. Az a szempontot, melyet a rendezvény fő céljának tart- a tudomány népszerűsítését és többértékű terjesztését- vélem felfedezni az itt megjelenő hírek stílusában is.

A tudomány megjelenésének fokozatai a három portálon

Az *origo* stílusából következően - a másik két portálhoz képest – nem képes mélyebb szintű tudományos ismeretek nyújtására. Nem is törekszik rá, nem is áll szándékában, hogy cikkei ne legyenek közérthetőek. Alapvetően a szórakoztatás ennek a portálnak az elsődleges célja, tehát a tudományos cikkeiben is törekedni e kell – és törekszik is – arra, hogy a lehető legszélesebb közönség számára érthető legyenek az oldalon megjelenő szövegek. Ezen szándék már megmutatkozik akkor, ha végignézzük a tudomány rovat főbb témakörei – űrkutatás, egészség, múlt-kor, időjárás – melyek az emberek nagyobb tömegének érdeklődési körébe beletartoznak. Tehát ezen a honlapon könnyen és gyorsan tájékozódhatunk a mindennapokhoz tartozó egészség és időjárás témakörében, valamint érdekességeket olvashatunk a világról és pótolhatjuk ismereteinket történelemből. Az általános tudományos részben pedig napról napra nyomom követhetjük a tudomány felfedezéseit és mindezt a lehető legközérthetőbb stílusban.

A *Magyar Tudományos Akadémia* honlapja elsődlegesen a szervezet tevékenységének informálásáról szól. A portál alapvetően az Akadémiához kapcsolódó kutatásokról, kutatási eredményekről, pályázatokról, tudományos rendezvényekről, tagok által kiadott könyvekről tájékoztatja az érdeklődőket. A nem az MTA-hoz kötődő tudományos hírekről való tudósításhoz legtöbb esetben a Népszabadság Online és a Magyar Hírlap Online portálokkal működik együtt.

A *Mindentudás Egyeteme* a fenti két portál között helyezkedik el a tudományosság terén. Itt is fontos a szélesebb rétegek érdeklődésének felkeltése mint az origo esetében, ugyanakkor az előadások nagy része tudományos mélységekbe kalauzolja el az olvasót (ill. nézőt) – tehát az előadások nyelvezet bőségesen érinti a tudományos szakkifejezéseket is. Ez a portál nagyszerű lehetőség arra, hogy az emberek tudományos ismereteiket bővítsék. A tudomány elsajátítását e-learning képzések indításával is segítik, valamint az olvasónak lehetősége van tesztek segítségével kipróbálnia tudását egy-egy témakörben – az eredmény által visszajelzést is kap arról, hogy ismeretei hol tartanak az adott témakörben.

Összefoglalásként annyit, hogy mindenképp érdemes portált használni az internetezéshez, hiszen magas szinten kommunikálnak, biztosítják a hiteles információszerzést, segítik a tájékozódásunkat. Hogy melyiket választjuk, legyen saját döntésünk, lapozgatni, nézegetni mindegyiket hasznos, a lényeg, hogy előre tisztázzuk mit is keresünk és milyen mélységű információra van szükségünk hozzá.

Források:

- www.origo.hu
- www.mta.hu
- www.mindentudas.hu
- www.wikipedia.hu